

«НЕ ТОЛЕРУЙМО МОВУ ВОРОЖНЕЧІ»

ПОКАЖЧИК КНИГ

Останнє оновлення: 26.09.2022

2022

2022. Аналіз національних заходів протидії мові ворожнечі в Україні. Системне дослідження та пропозиції щодо політики протидії мові ворожнечі в Україні. Проект 18.01.2022 [Електронний документ] / Рада Європи. – Режим доступу: <http://surl.li/bwekl>

2022. Мова ворожнечі. Інформаційний бюлетень / Європейський суд з прав людини // Press Unit. – February 2022. – 26 с. – Режим доступу: <http://surl.li/bwgmk>

2021

2021. Воронина, Е. А. «Язык вражды» в современном медиа- и коммуникационном пространстве : учебно-методическое пособие для преподавателей вузов / Е. А. Воронина, Э. Токтогулова, Эржан Кайыпов. — Бишкек : ОФ «Центр поддержки СМИ», 2021. — 136 с. - Режим доступа: <http://surl.li/bwkeh>

2021. Глосарій і тезаурус Європейського інституту з гендерної рівності / ред. кол. М. Бабак, О. Давліканова, М. Дмитрієва, М. Козир, Л. Компанцева, К. Левченко, М. Скорик, О. Сулова; оновл. вид. – К. : «Вістка», 2021. – 170 с. – Режим доступу: <http://surl.li/agikg>

2021. Мова ворожнечі і екстремістський контент в Інтернеті (Розділ VI) // Безпека в Інтернеті. Результати опитування жителів України у віці 12 років і старше. Аналітичний звіт / Київський міжнародний інститут соціології. – Київ, 2021. – 90 с. – С. 45-54. – Режим доступу: <http://surl.li/adixb>

2021. Саморегуляція в українських медіа: як це працює? Із досвіду роботи Комісії з журналістської етики: аналітично-довідковий збірник / за заг. ред. Л. Кузьменко, Л. Куш, О. Погорелова. – Київ : Комісія з журналістської етики, 2021. – 93 с. . – Режим доступу: <http://surl.li/aesrw>

2021. Слово миру! Ні ворожнечі! [Електронний документ]. – Council of Europe, 2021. – Режим доступу: <http://surl.li/aesxc> (Паралельне видання: Speak peace! Hate speech is not an option! [Electronic document]. – Council of Europe, 2021. – Режим доступу: <http://surl.li/aghrd>)

2021. Шеремета, Н. П. Як не роздмухувати багаття: мовна шпаргалка для журналісток і журналістів : навчально-методичний посібник [Електронне видання] / Н. П. Шеремета, Н. Б. Ладиняк. – 2021. – Режим доступу: <http://surl.li/ddskt>

2020

2020. Мова ворожнечі та дискримінація // Збірник висновків та рекомендацій Незалежної медійної ради. Частина 2 / Детектор медіа, Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). – Київ, 2020. – 240 с. – С. 130- 217. – Режим доступу: <http://surl.li/aestv>

2020. Права людини та мас-медіа в Україні. Частина 2 : збірник конспектів лекцій [Тексти] / авт. кол. за ред. І. Виртосу, К. Шендеровського – Київ : Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2020. – 328 с. – Режим доступу: <http://surl.li/agmqd> (Див. 2018. Права людини...)

2020. Disability Etiquette. Tips On Interacting With People With Disabilities. – Kew Gardens, NY: United Spinal Association, 2020. – 34 с. – Режим доступу: <http://surl.li/agihu>

2019

2019. АБВ. Збройний конфлікт в термінах (Путівник для України) / Д. Дуцик, В. Черниш, В. Вороніна, Н. Рюче, І. Мороз, О. Паперняк, І. Калупаха ; Київ: Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб, 2019. – 90 с. – Режим доступу: <http://surl.li/agijw>

2019. Дуцик, Д. Національні меншини України і медіа: до порозуміння через толерантність / Діана Дуцик, Максим Дворовий : посібник для журналістів та журналісток. – Страсбург : видано Радою Європи, грудень 2019. – 78 с. – Режим доступу: <http://surl.li/aghxy>

2018

2018. Вовк, Д. О. Верховенство права і толерантність : навчальний посібник / Д. О. Вовк, Д. С. Бойчук. - Київ, 2018. - 172 с.

2018. Гринчак, А. А. Протидія расизму, ксенофобії та екстремізму : навчальний посібник / Алла Анатоліївна Гринчак. – Харків, 2018. – 248 с. – Режим доступу: <http://surl.li/aghxc>

2018. Права людини та мас-медіа в Україні : збірник конспектів лекцій [Тексти] / авт. кол. за ред. І. Виртосу, К. Шендеровського – Київ : Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2018. – 260 с. – Режим доступу: <http://surl.li/agmpd> (Див. 2020. Права людини...)

2018. Противодействие ненависти: мониторинг «языка вражды» в отношении ЛГБТ и меры реагирования на его проявления в Беларуси, Кыргызстане, Молдове, России и Украине. – Лондон : АРТИКЛЬ 19, 2018. – 158 с. – Режим доступу: <http://surl.li/bhdlw>

2018. Прояви мови ворожнечі // Збірник висновків та рекомендацій Незалежної медійної ради / Центр демократії та верховенства права, Фонд розвитку ЗМІ Посольства США в Україні. - Київ, 2018. – 140 с. – Режим доступу: <http://surl.li/aesuf>

2017

2017. «Мова ворожнечі» в українських ЗМІ: досвід моніторингу та навчання : навч. посібник. – Одеса : Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України, 2017. – 156 с.

2016

2016. «Закладки» — посібник з протидії мові ненависті онлайн через освіту з прав людини / Еллі Кін, Мара Георгеску, Сату Вальтере, Олена Черних, Руї Гомес; Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи «Зміцнення інформаційного суспільства в Україні». - Council of Europe, 2016. – 212 с. – Режим доступу: <http://surl.li/pcdx>

2016. Словник гендерних термінів / укладач З. В. Шевченко. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю., 2016. – 336 с. – Режим доступу: <http://a-z-gender.net/ua>

2015

2015. Злочини на ґрунті ненависті: попередження та реагування. Інформаційно-довідковий посібник для громадських організацій у регіоні ОБСЄ. - Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ, 2015. – 92 с. - <https://www.osce.org/files/f/documents/e/3/180336.pdf>
(Див. оригінал англ.: 2009. Preventing and responding to hate crimes...)

2015. Міжнародна термінологія у сфері міграції : українсько-англійський тлумачний словник / Міжнародна організація з міграції. – К. : БЛАНК-ПРЕС, 2015. – 100 с. – Режим доступу: <http://surl.li/agmzg>

2015. Мова ворожнечі та ЗМІ: міжнародні стандарти та підходи / Проект «Без кордонів», ГО «Центр «Соціальна дія» ; редактори Олена Бондренко, Максим Буткевич, Ірина Федорович. – К., 2015. – 64 с. – Режим доступу: <http://surl.li/aessk>

2015. Нічого для нас без нас: Посібник з інклюзивного прийняття рішень для засобів масової інформації / За загальною редакцією Виртосу І.Г. Упорядники: Азін В.О., Байда Л.Ю., Госс Н., Ждан П.М., Флетчер А. – К: Ленвіт: 2015. – 92 с. – Режим доступу: <http://surl.li/bidvx>

2015. Countering online hate speech / Iginio Gagliardone, Danit Gal, Thiago Alves, Gabriela Martinez ; ЮНЕСКО. – UNESCO Publishing, 2015. – 71 p. (Unesco series on internet freedom). – URL: <http://surl.li/bwgpr>

2014

2014. Іванов, В. Війна у медіа та медіавійна. Експертна оцінка різних аспектів висвітлення воєнних подій на Сході в українських медіа (вересень 2014 р.) / В.Іванов, О.Совенко, О.Волошенюк. – Київ, 2014. – 14 с. – Режим доступу: <http://surl.li/bhdkc>

2014. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація: посібник для експертів і експерток аналітичних центрів. – К., 2014. – 65 с. – Режим доступу: <http://surl.li/aziic>

2014. Проект «Без Кордонів» ГО «Центр "Соціальна Дія"» : звіт за результатами моніторингу мови ворожнечі в українських ЗМІ (2014).

2012

2012. Щербинина, Ю.В. Речевая агрессия. Территория вражды / Ю.В. Щербинина. – М.: Форум, 2012. – 400 с.

2011

2011. Моніторинг проявів расової та етнічної ворожнечі чи нетерпимості в українському сегменті Інтернету – поширення мови ворожнечі та заклик до нетерпимості (мова ворожнечі, як зброя для правої риторики). – Київ : ФОП «Борбулевич З.І.», 2011. – 76 с. – Режим доступу: <http://surl.li/agnaа>

2011. Стандарти недискримінаційної реклами за ознакою статі: українська практика та міжнародний досвід: монографія / І. Лилик, Л. Магдюк, М. Лилик, О. Грей, О. Давліканова, О. Сулова, Є. Ромат, С. Лерке, Т. Примак, за заг. ред. к.ен., доц. Лилик І.В. – К.: ТОВ «Видавничий Будинок «Аванпост-прим» , 2011 - 88 с. - Режим доступу: <http://surl.li/bwfad>

2010

2010. Вебер, А. Навчальний посібник з проблематики «мови ненависті» / Анн Вебер / [пер. з англ. Східно-Європейського Інституту Розвитку; за заг. ред. О. М. Павліченка] – К. : Тютюкін, 2010. – 96 с. – Режим доступу: <http://surl.li/aglms>

2010. Жити разом : посібник з норм Ради Європи щодо внеску ЗМІ в поліпшення соціальної згуртованості, міжкультурного діалогу, взаєморозуміння, терпимості та демократичної участі / під керівництвом Яші Ланж. – Рада Європи, 2010. - 64 с. - Режим доступу: <https://rm.coe.int/1680483a8e>

2009

2009. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. - OSCE/ODIHR, 2009. – 76 p. <https://www.osce.org/files/f/documents/8/a/39821.pdf> (Див. переклад укр.: 2015. Злочини на ґрунті ненависті...)

2008

2008. «Екологія мови» в контексті проблеми розмаїття культур / в рамках проекту: «Діалог з ЗМІ – ключ до діалогу різних культур: підтримка розмаїття і відповідальності медіа». – Київ : Айва плюс Лтд., 2008. – 52 с. – Режим доступу: <http://surl.li/agnac>

2006

2006. Дзялошинский, И. Язык вражды в российских СМИ: социальные, культурные, профессиональные факторы : учеб. пособие для студентов факультета журналистики / И. Дзялошинский. – Москва : Гум. ин-т, 2006. – 26 с.

2005

2005. Мельник Т. 50/50: Сучасне гендерне мислення : словник. – Київ : К.І.С., 2005. – 280 с. – Режим доступу: <http://surl.li/agikj>

[Б. р.] Як писати про ЛГБТ. Курс для журналістів / Таїсія Герасимова, Інна Ірискіна, Михайлина Скорик ; ГО «Інсайт», Article 19 (Велика Британія). – Режим доступу: <http://surl.li/agilw>